

«БЕКТЕМІН»
ҚР ГЖБМ «ҰЛТЫҚ тестілеу
орталығы» РМКК директоры
Р. Т. Емелбаев
2023 ж.

«Арнайы технология» пәні бойынша
Педагогтердің білімін бағалауға арналған
тест спецификациясы
(2023 жылдан бастап қолдану үшін)

1. Мақсаты: Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтарды аттесттатау барысында Педагогтердің білімін бағалауға арналған тест тапсырмаларын өзірлеу үшін құрастырылған.

2. Міндеті: Педагогтардың біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

3. Мазмұны: «07150500 - Дәнекерлеу ісі (түрлері бойынша) мамандығы, 3W07150501 – Электргазымен дәнекерлеуші, 4S07150502 – Техник-механик біліктіліктеріне арналған «Арнайы технология» пәні бойынша педагогтарды аттестациялауға арналған тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
1	Пісіру жөніндегі жалпы мәлімет. Балқытып пісіру кезіндегі металлургиялық процесстер.	1	Пісіру әдістерінің классификациясы. Пісіру байланысының және пісіру жіктерінің негізгі түрлері, белгіленуі. Балқытып пісіру кезіндегі металлургиялық процесстердің ерекшеліктері. Доғалы пісіру кезіндегі негізгі металлургиялық процесстер. Метал жігіндегі негізгі ақаулар: себебі және оларды жою.
2	Металдардың пісрілгіштігі.	2	Металдардың пісрілгіштігі. Металдардың пісрілгіштігін бағалау әдістері. Конструкциялық болаттың химиялық құрамы бойынша пісрілгіштігін есептеу бағасы.
3	Электрлі доға және оның пісіруде қолданылуы.	3	Пісіру доғасы. Тұтату шарттары және доғаның тұрақты жануы. Доғаның технологиялық сипаттамасы.
4	Қолмен доғалы пісіру технологиясы.	4	Қолмен доғалы пісірудің мәні және өнімділікті арттыру әдістері. Детальдарды пісіруге дайындау.
5	Қолмен доғалы пісіру технологиясы.	5	Қолмен доғалы пісіру кезінде пісіру режимін тандау. Жіктерді жасау тәсілдері. Кеңістікте әртүрлі орналасуына байланысты пісіру ерекшеліктері.
6	Пісіру байланысының сапасын бақылау.	6	Бақылау әдістерінің түрлері. Пісіру байланыстарының ақаулары және оларды жөндеу. Сыртқы тексеру және өлшеу арқылы бақылау. Пісіру байланысы металының құрылышы мен механикалық қасиетін анықтау.
7	Қолмен доғалы пісіру технологиясы.	7	Конструкциялық төменгі көміртекті және төмен легирленген болатты қолмен доғалы пісіру. Орташа көміртекті, жоғары көміртекті және легирленген болаты пісіру. Шойынды доғалы пісіру. Түсті металдар мен қорытпаларды қолмен доғалы пісіру.
8	Пісіру байланысының сапасын бақылау. Пісіру байланысы мен	8	Радиациялық бақылау әдісі. Акустикалық бақылау әдісі.

	бұйымдардың сапасын бұзбайтын әдістермен бақылау.		
9	Контактлі пісіру.	9	Контактлі пісіру әдістері. Контактлі пісіру технологиясы. Жинауга және пісіруге дайындау. Пісіру режимі. Пісіру байланысының сапасын анықтау.
10	Газбен пісіру және кесу.	10	Газбен пісіру және кесудің технологиясы. Тәсілдері.
11	Қорғаыш газдарда доғалы пісіру.	11	Қорғаыш газдарда доғалы пісіру түрлері және мәні. Механикаланған және автоматтандырылған қорғаыш газдарда доғалы пісіру технологиясы.
12	Қысыммен пісіру әдістері.	12	Қысыммен пісіру процестерінің негізгі ерекшеліктері. Қысыммен пісіру әдістерінің түрлері
13	Газбен пісіру және кесу.	13	Газбен пісірудің мәні. Процестің сызбасы. Жалынның құрамы және қасиеттері. Металлургиялық процестер.
14	Пісіру байланысының сапасын бақылау. Пісіру байланысы мен бұйымдардың сапасын бұзбайтын әдістермен бақылау.	14	Бақылау әдістерінің магнитті және құйынды токты түрлері. Бұзбайтын бақылау әдістерінің салыстырмалы тиімділігі.
15	Плазмалық және микроплазмалық пісіру. Лазерлік пісіру. Электронды-сәулелік пісіру.	15	Плазмалық және микроплазмалық пісіру технологиясы. Лазерлік пісірудің негізгі мәні және негізгі ерекшеліктері. Электронды-сәулелік пісірудің физикалық негіzi.

Мәнмәтіндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б.).

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Пісіру жөніндегі жалпы мәлімет. Балқытып пісіру кезіндегі металлургиялық процестер.

Пісіру әдістерінің класификациясы. Пісіру байланысының және пісіру жіктерінің негізгі түрлері, белгіленуі. Балқытып пісіру кезіндегі металлургиялық процестердің ерекшеліктері. Доғалы пісіру кезіндегі негізгі металлургиялық процестер. Метал жігіндегі негізгі ақаулар: себебі және оларды жою.

Металдардың пісірілгіштігі. Металдардың пісірілгіштігі. Металдардың пісірілгіштігін бағалау әдістері.. Конструкциялық болаттың химиялық құрамы бойынша пісірілгіштігінің есептеу бағасы.

Электрлі доға және оның пісіруде қолданылуы. Пісіру доғасы. Тұтату шарттары және доғаның тұрақты жануы. Доғаның технологиялық сипаттамасы.

Колмен доғалы пісіру технологиясы. Колмен доғалы пісірудің мәні және өнімділікті арттыру әдістері. Детальдарды пісіруге дайындау.

Колмен доғалы пісіру технологиясы. Колмен доғалы пісіру кезінде пісіру режимін тандау. Жіктерді жасау тәсілдері. Кеңістікте әртүрлі орналасуына байланысты пісіру ерекшеліктері.

Пісіру байланысының сапасын бақылау. Бақылау әдістерінің түрлері. Пісіру байланыстарының ақаулары және оларды жөндеу. Сыртқы тексеру және өлшеу арқылы бақылау. Пісіру байланысы металының құрылышы мән механикалық қасиетін анықтау.

Колмен доғалы пісіру технологиясы. Конструкциялық төменгі көміртекті және төмен легирленген болатты қолмен доғалы пісіру. Орташа көміртекті, жоғары көміртекті және легирленген болаты пісіру. Шойынды доғалы пісіру. Тұсті металдар мен қорытпаларды қолмен доғалы пісіру.

Пісіру байланысының сапасын бақылау. Пісіру байланысы мен бұйымдардың сапасын бұзбайтын әдістермен бақылау. Радиациялық бақылау әдісі. Акустикалық бақылау әдісі.

Контактлі пісіру. Контактлі пісіру әдістері. Контактлі пісіру технологиясы. Жинауға және пісіруге дайындау. Пісіру режимі. Пісіру байланысының сапасын анықтау.

Газбен пісіру және кесу. Газбен пісіру және кесудің технологиясы. Тәсілдері.

Қорғыш газдарда доғалы пісіру. Қорғыш газдарда доғалы пісіру түрлері және мәні. Механикаланған және автоматтандырылған қорғыш газдарда доғалы пісіру технологиясы. Қысыммен пісіру әдістері. Қысыммен пісіру процестерінің негізгі ерекшеліктері. Қысыммен пісіру әдістерінің түрлері.

Газбен пісіру және кесу. Газбен пісірудің мәні. Процестің сыйбасы. Жалынның құрамы және қасиеттері. Металлургиялық процестер.

Пісіру байланысының сапасын бақылау. Пісіру байланысы мен бұйымдардың сапасын бұзбайтын әдістермен бақылау. Бақылау әдістерінің магнитті және құйынды токты түрлері. Бұзбайтын бақылау әдістерінің салыстырмалы тиімділігі

Плазмалық және микроплазмалық пісіру. Лазерлік пісіру. Электронды-сәулелік пісіру. Плазмалық және микроплазмалық пісіру технологиясы. Лазерлік пісірудің негізгі мәні және негізгі ерекшеліктері. Электронды – сәулелік пісірудің физикалық негізі.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қындығы: Тест тапсырмаларының қындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен үғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен корытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары негұрлым құрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың құрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, құрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты тандауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты:

Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзактығы 2-2,5 минутты құрайды.

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Төрт жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

9. Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

1. Газбен және электрмен пісіру. Т.Шакирова , А. Маметсупиев, Астана – 2011 жыл
2. Газ және электрмен пісіруші өндірістік оқыту.А.Тапалов.Астана - 2008 жыл.
3. Газэлектрмен дәнекерлеу.Н.Дәүлетбаева, А.Сыздықова. астана – 2010 жыл.
4. Газбен пісірушілердің анықтамалығы. Н.Никифоров, С.Нешумова, И.Антонов, Б.Әлиев. Астана – 2011 жыл.
5. Материалтану және конструкциялық материалдар технологиясы. Е.Л.Оханов, М.Б. Самсаев. Алматы – 2009 жыл.
6. Электродуговая и газовая сварка. Н.Сучкова. Астана – 2016 год.

7. Сварщик Электрогазосварщик. Ростов-на-Дону-2010год.
8. Электрогазосварщик. А.И.Герасименко. Ростов-на-Дону-2014год.

«КЕЛІСІЛДІ»

Қазақстан Республикасы
Оқу-ағарту министрлігінің
Техникалық және кәсіптік
білім департаменті

журнал

_____
(қолы) (Т.А.Ә)
«___» 2023ж.

Борис *О* *dk* *жемале* *М*
af.nf